

ΓΝΩΜΑΙ ΚΑΤΑ ΓΥΝΑΙΚΩΝ.

« Ρωμαῖοι, ἐὰν ἐδυνάμεθα νὰ διέλθωμεν τὴν ζωὴν ἄγαμοι, οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν βεβαίως ἐπεθύμει τὸ ἐπαχθὲς φορτίον τῆς συζύγου. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ φύσις ἐτακτοποίησε τὰ πράγματα οὕτως, ὥστε οὐδεὶς δύναται νὰ διαβιώσῃ εὐτυχῶς οὔτε μετὰ γυναικὸς οὔτε χωρὶς γυναικὸς, ἅς στερεώσωμεν μᾶλλον τὴν διατήρησιν τοῦ ἔθνους μας, ἢ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς ἐπικαίρου ἡμῶν ζωῆς. »

Κουῖντιος Μέτελλος ὁ Νουμιδικός.

« Παράδιδε μᾶλλον τὸ σκάφος σου εἰς τοὺς ἀνέμους, ἢ τὴν καρδίαν εἰς τὰς ωραίας γυναῖκας· διότι τὸ κύμα τῆς θαλάσσης εἶναι ἥττον ἄπιστον ἢ ἡ πίστις τῶν γυναικῶν. »

« Οὐδεμία γυνή ἐστὶν ἀγαθή. Εἰ δέ τις ὑπάρχει, ἀγνοῶ ἐκ ποίας τύχης ἀγαθὸν τι μετεβλήθη εἰς κακόν. » Κικέρων.

« Αἱ πλεῖσται τῶν γυναικῶν εἰσὶν ἡδύτεραι ἐκτὸς μᾶλλον ἢ ἐντὸς τῆς οἰκίας. » Τάκιτος.

« Ἡ γυνή εἴτε ἀγαπᾷ εἴτε μισεῖ, μέσος ὅρος δὲν ὑπάρχει. »

« Αἱ γυναῖκες ἔμαθον νὰ κλαίωσι διὰ νὰ ψεύδωνται ἐπιτηδειότερον. »

« Αἱ γυναῖκες ὑπερτεροῦσι τοὺς ἄνδρας κατὰ τὸ ραδιουργεῖν. » Πούπλιος.

« Ἀφόρητον βάρος εἶναι ἡ φιλάρεσκος γυνή. »

Ἰουβενάλης.

« Διαβάτα, στῆθι καὶ ἰδὲ τὸ θαυμασιώτερον τῶν πραγμάτων· Ἄνὴρ μετὰ τῆς συζύγου του δὲν διχονοεῖ. »

Παροιμία Ῥωμαϊκή.

« Τί ἐλαφρότερον πτεροῦ; — Ἡ κόνις. — Τί ἐλαφρότερον τῆς κόνεως; — Ὁ ἄνεμος. — Τί ἐλαφρότερον τοῦ ἀνέμου; — Ἡ γυνή. — Τί ἐλαφρότερον τῆς γυναικός; — Οὐδέν. »

Ἀνώνυμος.

« Εὐχαριστῶ σε, θεέ μου, λέγουσιν οἱ ἄνδρες, ὅτι μὲ ἐπλάσες ἄνδρα. Εὐχαριστῶ σε, θεέ μου, λέγουσιν αἱ γυναῖκες, ὅτι μὲ ἐπλάσες ὅ,τι εὐηρεστήθης. »

« Γυνὴ ἀγαθὴ εἶναι πτηνὸν μυθῶδες, ἀνεύρετος φοῖνιξ. »

Ἄγ. Ἰερώνυμος.

« Ἀφ' οὗ ὁ θεὸς ἐδημιούργησε τοὺς πρωτοπλάστους, καὶ ἐνεφύσησεν αὐτοῖς τὴν ψυχὴν, ἐπτερνίσθησαν· ἐκ τοῦ πτερνισμού τοῦ Ἀδὰμ ἐγεννήθη ὁ λέων, ἐκ δὲ τοῦ πτερνισμού τῆς Εὕας ἐγεννήθη ἡ γαλῆ. »

Ἀνατολικὸν γνῶμικόν.

« Δὲν ὑπάρχει τι ἐλαφρότερον καὶ εὐμεταβλητότερον ἢ ἡ γυναικεία καρδιά. »

« Ἡ γυνὴ ἐξ ἰδίας φύσεως προξενεῖ τὴν ζημίαν τῆς. »

« Αἱ γυναῖκες εἰσι φιλαργυρόταται, ἔχουσι τὰς θελήσεις αἰφνιδίας, καὶ πράττουσι πάντοτε τὸ ἐναντίον τοῦ ὅ,τι τὰς διατάττουσιν. »

« Ἐνώπιον δικαστῶν ἡ μαρτυρία δύο γυναικῶν δὲν ἔχει βαρύτητα εἰμὴ ἐνὸς ἀνδρός. »

Γνῶμαι δικαστῶν τοῦ Μεσαιῶνος.

« Οἱ ἄνδρες πρέπει νὰ ἀλατίζωσι τὰς γυναῖκας των, διότι εἶναι πολλὰ γλυκεῖαι. »

Ἀνώνυμος.

« Αἱ γυναῖκες κλίνουσιν εἰς τὸ νὰ μὴ συμφωνῶσι μὲ τοὺς ἄνδρας των, καὶ μὲ τὰς δύο χεῖρας ἀρπάζουσι τὴν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ τοῖς ἐναντιόνωνται. »

Μονταῖγνος.

« Ὁ κόσμος οὗτος περιέχει δύο τινὰ ὥραϊα, τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ῥόδα, καὶ δύο ἀγαθὰ πράγματα, τὰς γυναῖκας καὶ τὸν οἶνον. »

Ἀρχαῖος.

« Οἱ ἐρασταὶ ἀγαπῶσι πάντοτε νὰ ἐγκωμιάζωσι τὴν ἐκλογὴν αὐτῶν, καὶ ποτὲ τὸ πάθος των δὲν εὐρίσκει τι ἀξιόμειπτον, διότι τὰ πάντα ἐν τῷ ἀγαπωμένῳ προσώπῳ ἀποβαίνουν ἀξιάγαστα. Ἐὰν ἐλαττώματα μεταμορφοῦνται εἰς πλεονεκτήματα, καὶ οἱ ἐρασταὶ δίδουσιν εἰς αὐτὰ ὀνόματα εὐάρεστα. Ἡ ὥχρὰ παραβάλλεται κατὰ τὴν λευκότητα πρὸς τὸν ἱασμον, ἢ καθ' ὑπερβολὴν μελανόχρους, μεταμορφοῦται εἰς ἀξιολάτρευτον μελαχροϊνὴν, ἢ ἰσχνὴ ἔχει εὐκαμψίαν καὶ ἐλευθερίαν εἰς τὰς κινήσεις, καὶ ἡ παχεῖα εἶναι πλήρης μεγαλειότητος. Ἡ ῥυπαρὰ καὶ θελγήτρων στερουμένη ἀποκαλεῖται καλλονὴ ἀτημέλητος· ἡ πέλωρία τὸ σῶμα φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ ἐρῶντος θεότης, ἡ δὲ νάννος εἶναι σύνοψις τῶν οὐρανίων θαυμάτων. Ἡ ὑπερήφανος ἔχει καρδίαν ἀξίαν βασιλικοῦ στέμματος, ἡ ὑποκριτικὴ εἶναι πνευματώδης, καὶ ἡ μωρὰ εἶναι ἀγαθὴ. Ἡ μωρόλογος ἢ λάλος εἶναι εὐδιάθετος, ἡ δὲ ἄλαλος φυλάττει ἔντιμον αἰδῶ. »

Μολιέρος.

« Ἡ τιμιότης τῶν γυναικῶν εἶναι πολλάκις ἡ ἀγάπη τῆς ὑπολήψεως καὶ ἡσυχίας των. »

« Ἡ ματαιότης, ἡ αἰσχύνη καὶ πρὸ πάντων ὁ ἴδιος χαρακτήρ ἀποτελοῦσι πολλάκις τὴν ἀξίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν γυναικῶν. »

« Τὸ πνεῦμα τῶν πλειότερων γυναικῶν χρησιμεύει μᾶλλον εἰς τὸ νὰ ἐνισχύῃ τὴν μωρίαν ἢ τὸ λογικὸν αὐτῶν. »

« Πολλὰ τῶν τιμίων γυναικῶν εἶναι θησαυροὶ κεκρυμμένοι· ἀλλ' ὑπάρχουσιν ἐν ἀσφαλείᾳ μόνον διότι δὲν εἶναι περιζήτητοι. »

« Δὲν ὑπάρχουσι γυναῖκες τῶν ὁποίων ἡ ἀξία διαρκεῖ περισσότερο καὶ ἢ ἡ ὠραιότης. »

« Ἡ αὐστηρότης τῶν γυναικῶν εἶναι εὐτρεπισμὸς καὶ ψιμύθιον ἅτινα προσθέτουσιν εἰς τὴν ὠραιότητά των. Εἶναι θέλητράν τι λεπτόν καὶ γλυκύτης ὑποκεκρυμμένη. »

La Rochefoucauld.

« Μέσος ὁρος εἰς τὰς γυναῖκας δὲν ὑπάρχει, διότι εἰσὶν ἢ καλῆτεραι ἢ χειρότεραι τῶν ἀνδρῶν. »

« Αἱ γυναῖκες, ἔνεκα τῶν ἀνδρῶν, δὲν ἀγαπῶσιν ἀλλήλας. »

« Τὴν ὀκνηρίαν τῶν γυναικῶν θεραπεύει ἢ ἡ ματαιότης ἢ ὁ ἔρως. »

La Bruyère.

« Αἱ γυναῖκες ἀγαπῶσι μᾶλλον νὰ κακολογῇται ὀλίγον ἢ ἀρετὴ των ἢ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ὠραιότης των. » Φοντενέλλος.

« Αἱ γυναῖκες διὰ νὰ ᾔναι ἀξιαγάπητοι, πρέπει νὰ λησμονῶσιν ὀλίγον τοῦτο. » Μαριβώς.

« Ἡ ἀπώλεια τῆς νεότητος, τῆς καλλονῆς καὶ τῶν παθῶν εἶναι ἀληθὲς δυστύχημα. Ἰδοὺ διὰ τί τόσαι γυναῖκες ἀποβαίνουν εὐλαβεῖς ὅταν φθάσωσι τὸ πεντηκοστὸν ἔτος τῆς ζωῆς καὶ ἀπαλλάττονται ἐκ μιᾶς ἀνίας δι' ἄλλης. » Βολταῖρος.

« Μὴ εὐχαριστοῦμεν διότι παύουσι νὰ θηλάζωσι τὰ τέκνα των, αἱ γυναῖκες παύουσι νὰ ἐπιθυμῶσιν ἄλλα. Ἡ συνέπεια εἶναι φυσική. Ἀμα ἡ μητρικὴ ιδιότης ἀποβαίνει ἐπαχθὴς, τὸ μέσον τῆς ἐντελοῦς ἀπαλλαγῆς τοῦ βάρους τούτου εὐρίσκεται εὐκόλως. Οὕτω θέλουσι γὰρ πράττωσιν ἔργον ἀνωφελές, ἵνα τὸ ἀρχίζωσιν ἐκ νέου πάντοτε καὶ μετατρέπωσι πρὸς βλάβην τοῦ εἶδους τὴν κλίσιν τοῦ πολλαπλασιάζειν αὐτό. » Ρουσσώς.

« Εἶδα τὸν ἔρωτα, [τὴν ζηλοτυπίαν, τὰς προλήψεις, τὴν ὀργὴν ὑφ' ὧν κυριεύονται αἱ γυναῖκες εἰς βαθμὸν ἀνέφικτον ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν. Ἡ ἀντίθεσις τῶν βιαίων κινήσεων πρὸς τὴν γλυκύτητα τῆς φυσιογνωμίας αὐτῶν τὰς καθιστᾷ ἐπαχθεῖς καὶ ἀσχημοτέρας. »

« Ὅποτεν ἀκούης γυναῖκα κατηγοροῦσαν τὸν ἔρωτα καὶ λόγιον ἄνδρα ὀλιγωροῦντα τὴν κοινὴν ὑπόληψιν, λέγε ὅτι τῆς μὲν τὰ θέλγητρα παρέρχονται, τοῦ δὲ τὰ πλεονεκτήματα ἀφανίζονται. »

Διδερότος.

« Πνευματώδης γυνὴ μὲ εἶπέ τι ἐξηγοῦν πιθανῶς τὸ μυστήριον τοῦ γυναικείου φύλου, δηλονότι· ἐκάστη γυνὴ ἀποδεχομένη ἔραστὴν φροντίζει μᾶλλον νὰ θεωρῇ πῶς αἱ ἄλλαι γυναῖκες κρίνουσιν αὐτὸν, ἢ πῶς αὕτη ἡ ἰδία τὸν θεωρεῖ. »

« Οἱ φυσιολόγοι ἀποφαίνονται ὅτι εἰς πάντα τὰ εἶδη τῶν ζώων ἡ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἀλλοίωσις ἄρχεται ἀπὸ τὰ θήλεα. Οἱ φιλόσοφοι ἅς ἐφαρμόσωσιν ἐπὶ τῶν ἡθῶν τὴν παρατήρησιν ταύτην ἐν τῇ πεπολιτισμένῃ κοινωνίᾳ. »

Σαμφόρτ.

« Ὑπολογίζουσὶ τινες τὴν ἡλικίαν τῶν γυναικῶν διὰ τῶν ἡλιακῶν ἐτῶν αὐτῶν. Ἐγὼ φρονῶ ὅτι ἡ σελήνη εἶναι καταλληλοτέρα ἡμερομηνία διὰ τ' ἀγαπητὰ ταῦτα πλάσματα. Καὶ διὰ τί; διότι ἡ σελήνη εἶναι ἀσταθὴς καὶ ἀγνή, ἄλλον λόγον δὲν γνωρίζω. »

Βύρων.

« Ἡ Γαλλία εἶναι ἡ χώρα ὅπου οἱ ἄνδρες φέρονται πρὸς τὰς γυναῖκας μετὰ πλειοτέρας περιποιήσεως καὶ ὀλιγωτέρας ὑπολήψεως. Ἐν τούτοις, δὲν παραπονοῦνται, καθότι αἱ πλειοτέραι προτιμῶσι τὴν κολακείαν τῆς ὑπολήψεως. »

Βουζάρτ,

« Ἡ κολακεία ἀφανίζει τὰς γυναῖκας μᾶλλον ἢ ὁ ἔρως· ὅταν δὲ ἡ κολακεία δὲν ἐπιτυγχάνῃ, προέρχεται ἐκ τῆς ἀδεξιότητος τοῦ κόλακος. »

Λεβίς.

« Ὑποφερτὸν νὰ συλλαμβάνῃ τις ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐρωμένης του, ἀλλὰ περὶ τῆς συζύγου του.... ὦ! εἶναι ἡλίθιος. »

Μοντέσκιος.

« Ἡ γυνὴ νομίζει ὅτι ποθεῖ τὴν ἀπουσίαν τοῦ ἐραστοῦ, ἐν ᾧ ποθεῖ μόνον τὸν ἔρωτα. »

Βαλζάκ.

« Λέγεται, Ἡ κυρία δεῖνα, τόσον γλυκεῖα, τόσον ἐνάρετος· ἡ κυρία δεῖνα, τόσον εὐμορφος, τόσον πνευματώδης. Ἡ πρώτη δυσαρεστεῖται καὶ λέγει, Μὲ ὀνομάζουσι γλυκεῖαν καὶ ἐνάρετον, εἶμαι λοιπὸν ἄσχημος καὶ ἀνόητος. Ἡ δευτέρα θορυβουμένη ἀνακράζει· Διακρίνομαι ὡς εὐμορφος καὶ πνευματώδης, εἶμαι λοιπὸν κακὴ καὶ περιφρονημένη. Ποτὲ δὲν ἐπαινεῖ τις καλῶς μίαν γυναῖκα, ὅταν ἐπαινῇ δύο. Οἱ ἔπαινοι καταστρέφονται ἀμοιβαίως, καὶ μόνον ἀσφαλὲς τρόπος τοῦ καλῶς ἐγκωμιάζειν γυναῖκα ὑπάρχει τὸ κακολογεῖν τὴν ἀντίζηλον αὐτῆς. »

Κυρία Γираρδέν.

« Ἡ φαντασία τῶν γυναικῶν ὁμοιάζει τὴν εὐκίνητον ἄμμον ἐφ' ἧς ἐντυποῦται καὶ ἐξαλείφεται πᾶν τι εὐκόλως. Ὁ νοῦς των ὁμῶς ἐξ ἐναντίας ἔχει τὴν ψυχρότητα καὶ σκληρότητα τοῦ μαρμάρου, εἰς τὸ ὅποῖον ἡ γλυφὶς εἰσχωρεῖ δυσκόλως μὲν, ἀλλ' ὅ,τι ἐγχαράσσεται διαμένει αἰωνίως ἐγκεχαραγμένον. »

Δενογιέρως.

« Ὅταν συγκρινώμεν τοὺς παρόντας χρόνους πρὸς τοὺς παρελθόντας, τὴν παροῦσαν κοινωνίαν πρὸς τὰς ἐξαφανισθείσας, τὸν πολιτισμὸν τῶν ἡμερῶν μας πρὸς τὸν πολιτισμὸν ἐποχῶν προγενεστέρων, εὐρίσκομεν ὅτι ὁ σύγχρονος πολιτισμὸς ἔχασε στοιχεῖόν τι καὶ δεσμὸν στερούμενον οὐσιώδους τινὸς πράγματος, τουτέστι, τὰς γηραιὰς γυναῖκας.

« Βεβαίως δὲν ἀνεκαλύφθη ἡ πηγὴ τῆς Νεότητος, οὐδὲ αἱ

γυναῖκες ὑπερασπίζουσι κάλλιον τὸ πρόσωπον καὶ τὴν μορφὴν κατὰ τῶν ἐφόδων τοῦ χρόνου.

« Ὅχι, ἡ φύσις δὲν κατήργησε τοὺς ἑαυτῆς νόμους. Αἱ γυναῖκες παρακμάζουσιν ἀλλὰ δὲν γηράσκουσι πλέον. Τὸ γηράσκειν τὸ πάλαι ἦτο τέχνη, σήμερον θεωρεῖται δυστύχημα. Ἄλλοτε, ὅτε ὑπῆρχον κοινωνικοὶ κύκλοι καὶ ἐγίνοντο συνδιαλέξεις περὶ φιλολογίας καὶ καλαισθησίας, ἕκαστος κατεῖχε τὴν οἰκείαν θέσιν, καὶ ἡ τῶν γηραιῶν γυναικῶν ἦτο ἡ μᾶλλον ἀγαπητή.

« Τότε ὅταν γυνὴ κατὰ τὰς κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον διαρκεῖς ιδιότητας τῆς καλλονῆς τῆς διήρχετο τὰ ἔτη τῆς ἐρωτοτροπίας, ἐλάμβανε γενναίαν ἀπόφασιν, μετέβαινε σταθερῶς εἰς τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν, καὶ ἐξεπλήρου ἀποστολὴν σοβαρὰν καὶ ἀρωγὸν ὅλων τῶν ἡλικιῶν. Ἐλάμβανε τὴν προεδρίαν τῶν ὀνομαστῶν κοινωνικῶν κύκλων, διένεμεν εἰς τὰς γυναῖκας καὶ εἰς τοὺς ἄνδρας τὸν ἔπαινον τῆς ὠραιότητος καὶ τοῦ πνεύματος, συνέδее γάμους, ἐπροστάτευε τοὺς ἔρωτας, ἐκανόνιζε τὸν συρμὸν ἐνίων προσώπων καὶ ἐνίων βιβλίων, συνέδее πολλάκις τὰ ἐπιπόλαια πρὸς τὰ μεγάλα συμφέραντα, ἐσχολάρχει ἐπὶ τῶν τρόπων, ὑπεστήριζε διὰ τοῦ κύρους τῶν παραδόσεων τὴν εὐφραδειαν τῆς γλώσσης καὶ τὴν κομψότητα καὶ ἀπесύρετο εἰς τὴν κλίνην ἀργά. »

Νέστωρ Ρ.